

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова
Міністерство охорони здоров'я України**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ТА СВІТОВИЙ
ВИМІР**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2019 року

Вінниця – 2019

компетентність» тощо. Теоретичний аналіз джерел дає змогу зробити наступні висновки: психолого-педагогічна наука має значний обсяг теоретико-методологічних досліджень, які створюють підґрунтя для осмислення та вивчення проблеми професійної ідентичності. Щодо суперечностей між існуючим і бажаним рівнем особистісного розвитку студентів медичних ВНЗ і лікарів; між недостатньою розробленістю проблеми становлення професійної ідентичності майбутніх лікарів у навчально-виховному процесі ВНЗ і визнанням провідної ролі професійної ідентичності в особистісно професійному розвитку майбутнього професіонала.

Отже, аналіз теоретичних розвідок з проблеми професійної ідентичності дозволив виділити декілька точок зору на потрактування цього актуального психолого-педагогічного явища. Ми розглядаємо професійну ідентичність як ризоморфну структуру фахового розвитку особистості, яка через зовнішні елементи (навички, знання, вміння і т.д.) формує цінності й поведінку в межах професійної діяльності.

Становлення професійної ідентичності лікаря відбувається під впливом комплексу факторів, де найважливіше місце займає період навчання у вищому навчальному закладі, який містить процес засвоєння знань, умінь, навичок, розвиток професійно-значущих якостей особистості студента, що сприятимуть вдалій самореалізації в обраній спеціальності.

Дякова О.В., Редчіц М.А., Яцина О.В.

Гігієнічні аспекти професійного становлення та ефективної практичної діяльності лікаря жарких та тропічних країн

Одним з важливих питань професійної підготовки лікаря до вирішення гігієнічних проблем в умовах жаркого та тропічного клімату на кафедрі загальної гігієни та екології розроблені методичні матеріали для оволодіння студентами-іноземцями цього розділу гігієнічної дисципліни. Розділ включає в себе 5 методичних розробок: «Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ): мета та завдання. Сучасні аспекти діяльності ВООЗ в області охорони оточуючого середовища та безпеки хімічних речовин»; «Профілактичні програми ВООЗ. Гігієнічні основи формування здорового способу життя в матеріалах ВООЗ»; «Кліматичні умови жарких та тропічних країн та їх вплив на умови життя та здоров'я населення»; «Проблеми гігієни харчування в жарких та тропічних країнах. Захворювання, пов'язані із вживанням продуктів моря»; «Питання комунальної гігієни в жарких та тропічних країнах».

З метою професійного становлення та ефективної діяльності лікарі вивчають структуру Всесвітньої організації охорони здоров'я, її мету та завдання, пріоритетні принципи діяльності. Знайомляться з основними видами діяльності ВОЗ в питанні охорони оточуючого середовища та забезпечення безпеки хімічних речовин. Особлива увага в програмі ВОЗ приділяється проблемі збереження біологічного різновиду, озонового шару, парникового ефекту та Світового океану. В ході практичного заняття студенти вивчають основні профілактичні програми ВОЗ, а саме, знайомляться із гігієнічними основами формування здорового способу життя, які відображені в документах

ВОЗ: проблеми харчування, безпеки харчових продуктів, мікробіологічні та технологічні ризики, діарейні захворювання, охорона здоров'я працівників, оздоровлення оточуючого середовища, оцінка ризику для здоров'я в зв'язку із впливом потенційно небезпечних хімічних речовин.

Особлива увага наголошується проблемі дотримання особистої гігієни в тропічних країнах, а саме: самозбереженню, підкорення етнокультурним вимогам, здатності до маневрів, сексуальній реалізації, можливості для самореалізації, гігієні.

Питання теоретичної підготовки студентів включають визначення поняття «клімат жарких і тропічних країн», особливості прямого та опосередкованого впливу на здоров'я населення, види патології, характерні для цих умов, особливості організації та режиму роботи, параметри, при яких виконання фізичної роботи є неможливим. В ході виконання самостійної роботи студенти оволодівають методикою і надають гігієнічну оцінку вологості шарової температури по Яглоу та Мінарду, оцінюють теплове навантаження за методом Белдіча та Тетча, визначають тип мікроклімату і надають рекомендації по можливості /або неможливості виконання фізичної роботи при даних кліматичних умовах та вказують, які профілактичні міроприємства потрібно провести, щоб запобігти перегріванню організму. Відповідно до цієї теоретичної підготовки, студенти, під керівництвом викладача, вирішують ситуаційні задачі та дають відповіді на тестові питання.

Гігієнічні аспекти професійного становлення та ефективної практичної діяльності лікаря жарких та тропічних країн включають питання проблеми гігієни харчування в жарких та тропічних країнах та захворювання, пов'язані із вживанням продуктів моря. Завданням цього заняття є ознайомитись із гігієнічною характеристикою харчових продуктів, особливостями раціонального харчування, клінічними проявами, пов'язаними із отруєнням морськими продуктами, аліментарними захворюваннями та інфекціями із харчовим механізмом передачі, білково-енергетичною недостатністю. Майбутньому лікарю надаються ситуаційні задачі із клінічною картиною отруєння їстівними видами риб - сігуатерою (сігуаінтоксикації), молюсками та отруйними видами риб із гістаміноподіммими та тетродотоксинами. Студент повинен за клінічними ознаками поставити діагноз та обґрунтувати лікувально-профілактичні міроприємства. З метою визначення ступеня безпеки вживання тих чи інших гідробіонтів в конкретних районах країн Атлантичного побережжя Африканського континенту необхідно знати епідеміологічне значення локальної іхтіофауни.

На останньому занятті розділу «Гігієна жарких та тропічних країн» студенти вивчають особливості планування та забудови населених міст, організацію питного раціону, санітарну очистку та гігієну житлових приміщень. Особливості забудови населених міст включають функціональне зонування території міст, поділ її на зони, умови збору та знезараження каналізаційних стоків, створення сприятливих мікрокліматичних умов за допомогою планувально-архітектурних заходів. Особлива увага приділяється питанням вивчення із студентами характеристики водних ресурсів та джерел

водопостачання, якості питної води відповідно Міжнародних стандартів. Нагальним для більшості країн є питання очистки та знезараження питної води, епідеміологічних та ендемічних захворювань, пов'язаних із її вживанням, тому, використовуючи Міжнародний стандарт питної води, майбутні лікарі надають гігієнічну оцінку аналізу води, оцінюють придатність її для пиття, визначають, які захворювання можуть виникнути при її вживанні, за необхідності визначають методи покращання якості питної води.

Отже, такий профільний методичний підхід в вивченні гігієнічних аспектів життя в умовах аридної та юмидної зон, оволодінні матеріалами тестів, розв'язанні ситуаційних задач, набуття практичних навичок, майбутній лікар, працюючи в умовах жарких та тропічних країн, матиме базис для професійного становлення та ефективної практичної діяльності.

Жмур А.А., Кацал В.А., Гудзь М.А., Вовчук І.М.

Актуальні проблеми навчання лікарів-інтернів хірургічного спрямування в сучасних умовах України

Медична освіта була, є і буде актуальною в будь-який час і в будь-якій державі. Проблема полягає в тому, в яких матеріально-технічних умовах та економічній ситуації в країні відбувається цей процес. В радянський період в Україні медична освіта була на достатньо високому світовому рівні і була тісно інтегрована в лікувальний процес. На особливому місці тут стоять хірургічні спеціальності. Видатні науковці тих часів проводили навчання своїх колег в умовах кафедр медичних університетів, НДІ, спеціалізованих клінік. Хірургія тих часів була конкурентно здатна з західними країнами. Але настав період економічної нестабільності в Україні і, одночасно, науково-технічного прогресу в світі, коли західні країни різко вирвались вперед по відношенню до української хірургії. Це проявлялось не в зниженні теоретичної та практичної кваліфікації українських хірургів, а в медичному оснащенні лікарень. Діагностично-лікувальне оснащення західних лікарень постійно удосконалюється та застосовується практично на всіх рівнях надання хірургічної допомоги. Ця тенденція зберігається і до сьогодні. Звичайно, що застосування такого обладнання потребує спеціального навчання у використанні та інтерпретації отриманих даних.

У зв'язку з відкриттям кордонів з'явилась можливість для проходження навчання-стажування для студентів, лікарів-інтернів, молодих та досвідчених лікарів у передових клініках Європи. Щодо розподілу кадрів, які проходили стажування за кордоном, то переважна більшість виїжджає з академічних установ. І, звичайно, знання та досвід, які були отримані за кордоном втілюється у теоретичний та практичний навчальний процес студентів, лікарів-інтернів хірургічного спрямування. Другим аспектом в навчанні є широке коло Інтернет-ресурсів, які дозволяють ознайомлюватись з закордонними протоколами тактики лікування тієї чи іншої хірургічної патології. В сучасних умовах нашої країни, коли ми не маємо таких законодавчих документів відкривається широке поле для аналізу та вибору адекватного діагностично-лікувального алгоритму лікування хірургічних хворих. Такі моменти завжди